

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Ursache Petru,

Judecători: Toma Nadejda și Nicolaev Ghenadie,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de inculpatul Paic Vasile și avocatul Procopciuc Angela în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Fălești din 10 aprilie 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 iunie 2015, în cauza penală în privința lui

Paic Vasile Vasile, născut la 21.06.1980, originar și domiciliat în sat. Bocani, r-nul Fălești.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 09.03.2015 – 10.04.2015,

Instanța de apel: 08.05.2015 – 10.06.2015,

Instanța de recurs: 24.07.2015 – 18.11.2015.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Fălești din 10 aprilie 2015, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală potrivit prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, Paic Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin.(3) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În privința inculpatului a fost aplicată măsura preventivă – arestarea preventivă pe un termen de 90 zile.

În termenul executării pedepsei închisorii fiind inclus timpul aflării inculpatului în stare de arest de la 06.01.2015 pînă la 20.03.2015.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Munteanu Alexandru a fost admisă, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului Paic Vasile în beneficiul părții vătămate Munteanu Alexandru prejudiciul material în sumă de 2200 lei, prejudiciul moral în sumă de 8000 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 3500 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, în fapt, instanța de fond a constatat, că Paic Vasile la 30.12.2014, aproximativ ora 23.20, aflându-se în ograda barului ÎI „Beciul Vechi Popușoi” amplasat în sat. Bocani, r-nul Fălești, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea și liniștea publică și urmărind scopul de vătămare a integrității corporale, manifestând o obrăznicie deosebită, a aplicat violență asupra părții vătămate Munteanu Alexandru, aplicându-i mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, după care continuându-și acțiunile sale ilegale, aplicând arma de foc, de tip automat de model „Форт 202”, cu țeava ghintuită cu seria și numărul Bl 045372 ce-i aparține, a efectuat mai multe împușcături în nemijlocita apropiere a victimei și simultan cu această armă i-a aplicat lui Munteanu Alexandru mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului, cauzându-i astfel părții vătămate excoriații în regiunea subscapulară și frontală dreapta, la mîna dreaptă dorsal, precum și trauma dentară, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 495 din 31.12.2014 se atribuie la categoria leziunilor corporale ușoare.

3. Nefiind de acord cu sentința, împotriva acesteia au declarat apel inculpatul Paic V. și avocatul Procopciuc A. în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în partea ce ține de pedeapsa aplicată și acțiunea civilă, invocând următoarele motive:

- instanța de fond a aplicat față de inculpatul Paic V. o pedeapsă prea aspră neținând cont de circumstanțele atenuante și interpretînd eronat prevederile art. 90 Cod penal. În viziunea apelanților în privința inculpatului poate fi aplicată o pedeapsă cu suspendarea condiționată a acesteia pe un termen de probă de un an;

- în opinia apelanților nu a fost dovedită legătura cauzală dintre acțiunile inculpatului și prejudiciul material cauzat părții vătămate, deoarece nu s-a constatat că deteriorările depistate pe scurta inculpatului au rezultat în urma împușcăturilor executate de către inculpat.

Au mai indicat apelanții că suma prejudiciului moral solicitat de partea vătămată este exagerată, iar în susținerea acesteia nu au fost prezentate probe.

Cu referire la cheltuielile pentru asistența juridică dispuse spre încasarea de către instanța de judecată în beneficiul părții vătămate din contul inculpatului, apelanții consideră că suma solicitată este disproporțională pretențiilor admise.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 iunie 2015 a fost respins, ca nefondat apelul declarat de inculpatul Paic V. și avocatul Procopciuc A. cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut, că examinarea cauzei penale în privința inculpatului Paic V. a avut loc în procedura simplificată, în baza probelor administrate la faza de urmărire penală. Inculpatul Paic V., a depus în instanța de fond declarații consecvente referitor la fapta comisă, a recunoscut pe deplin vinovăția adusă de comiterea infracțiunii imputate.

Instanța de apel a stabilit că prima instanță corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului Paic V. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(3) Cod penal.

Ce ține de pedeapsa aplicată inculpatului Paic V., instanța de apel a stabilit că sentința în această latură este legală, reieșind din următoarele considerente.

La stabilirea pedepsei inculpatului Paic V., instanța de fond a ținut cont de prevederile legale relevante speței, aplicându-i inculpatului o pedeapsă legală și întemeiată, apreciind corect faptul că inculpatul, poate fi reeducat numai în condițiile executării reale a pedepsei închisorii pe termenul stabilit, care este în limita sancțiunii infracțiunii incriminate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, ținându-se cont și de prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, concluzionând că este imposibilă aplicarea în privința inculpatului Paic V., a prevederilor art. 90 Cod penal.

La stabilirea pedepsei în privința inculpatului instanța de fond a ținut cont de: gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie categoriei infracțiunilor grave, care periclitează ordinea publică, liniștea cetățenilor, viața, sănătatea, onoarea și demnitatea persoanelor; modul în care a fost comisă infracțiunea cu aplicarea lovituri cu picioarele în regiunea capului părții vătămate Munteanu Alexandru, în timp ce acesta era culcat la pământ și era în neputință de a se apăra, de asemenea de către inculpat au fost aplicate lovituri cu arma încărcată și cu degetul pe trăgaci, în regiunea feței părții vătămate, de către inculpat fiind efectuate împușcături la câțiva centimetri de la capul părții vătămate; motivul comiterii faptei din intenții huliganice inculpatul și-a demonstrat superioritatea și puterea în raport cu alte

persoane; persoana inculpatului - se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu are antecedente penale; condițiile de viață ale familiei - la momentul pronunțării sentinței acesta fiind în relație de concubinaj, la întreținere avînd un copil minor.

Prezența circumstanțelor care ar agrava răspunderea inculpatului de către instanță pe cazul dat nu au fost stabilite. Circumstanțe care atenuează pedeapsa - caracterizarea pozitivă de la locul de trai, prezența copilului minor la întreținere, lipsa antecedentelor penale, au fost luate de către instanța de judecată în considerație la stabilirea pedepsei penale reduse la limita minimă a sancțiunii pentru fapta incriminată inculpatului.

Instanța de asemenea a reținut că inculpatului Paic V. în cadrul procesului penal i s-a adus atingere drepturilor fundamentale, din care considerente, în temeiul art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, drept recompensă pentru respectivele încălcări a redus cu 6 luni pedeapsa stabilită inculpatului, astfel fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 2 ani închisoare.

Cu referire la obiecțiile înaintate de apelanți pe marginea acțiunii civile, instanța de apel a statuat că, sumele de 2200 lei în calitate de prejudiciu material, 8000 lei în calitate de prejudiciu moral și 3500 lei în calitate de cheltuieli de asistență juridică, au fost recunoscute de către inculpatul Paic V. Respectivele sume au fost transmise de către avocatul inculpatului Procopciuc Angela, avocatului părții vătămate Holban Radu, în acest sens la materialele cauzei fiind anexată recipisa (f.d.84, Vol. II), respectiv careva pretenții părțile nu au înaintat.

6. La data de 03.07.2015, împotriva deciziei instanței de apel, au declarat recurs ordinar inculpatul Paic Vasile și avocatul Procopciuc A., solicitînd casarea hotărîrilor instanțelor ierarhic inferioare emise pe cauza dată în privința inculpatului și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit căreia față de inculpat să fie aplicată o pedeapsă mai blîndă cu suspendarea executării pedepsei în baza art.90 Cod penal.

În motivarea recursului, recurenții, invocînd temei de drept prevederile în art. 427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod procedură penală, a indicat următoarele:

- partea motivată a sentinței judecătorești menținută prin decizia instanței de apel, contrazice partea dispozitivă a acesteia reieșind din următoarele: în partea motivată a sentinței instanța a indică că în baza prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală urmează a aplica o pedeapsă minimă inculpatului de 2 ani închisoare însă totodată constată încălcarea drepturilor fundamentale prevăzute de art. 5 CEDO (arest ilegal) care în baza art. 385 alin.(4) Cod de procedură penală dă temei pentru reducerea pedepsei

minime cu 6 luni, însă în partea dispozitivă instanța aplică pedeapsă minimă de 2 ani închisoare fără a reduce pedeapsa cu 6 luni așa cum constată în partea motivată a hotărârii;

- instanța a interpretat eronat prevederile art. 90 Cod penal, neținând cont de circumstanțele cauzei, ajungând la o concluzie greșită că reeducarea inculpatului poate avea loc doar în locul de detenție;

- instanța de apel a menținut sentința instanței de fond și în partea acțiunii civile, deși în cadrul ședințelor în instanța de apel părțile au prezentat recipisă potrivit căreia inculpatul a achitat integral părții vătămate sumele indicate în acțiunea civilă, astfel consideră că pretențiile părții vătămate indicate în acțiunea civilă în condițiile menționate nu puteau fi menținute;

- prin decizia pronunțată, instanța de apel deși constată că instanța de fond nu a întreprins măsuri în vederea ocrotirii copilului minor Paic Emilian , a menținut sentința, însă totodată a dispus să fie întreprinse măsuri de ocrotire în privința copilului minor.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând respingerea, ca inadmisibil, a recursului ordinar declarat de avocat, indicând că decizia contestată este legală, întemeiată și motivată soluția ținându-se cont și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar careva temeiuri de casare a hotărârii în partea numirii pedepsei nu sunt.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Colegiul penal constată că temeiurile invocate de recurent, prevăzute în pct. 6) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal consideră că criticile aduse de recurent în baza art. 427 alin. 1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, sunt identice cu argumentele invocate de către avocat în apelul declarat, acestea au constituit obiect de discuții în instanța de apel, asupra lor instanța de apel s-a expus detaliat și motivat, așa cum este indicat în pct. 5 al prezentei decizii, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și repetarea căreia nu o consideră necesară.

Ce ține de argumentele recursului că, instanța de apel a menținut sentința în partea soluționării acțiunii civile fără a ține cont de recipisa (f. d. 84, Vol. II) potrivit căreia inculpatul i-a achitat părții vătămate Munteanu A., suma de 15700 lei care reprezintă prejudiciul material, moral și cheltuielile de asistență juridică, respectiv partea vătămată a indicat că nu mai are careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat, Colegiul penal menționează că potrivit apelului declarat de către inculpatul Paic V. și avocatul Procopciuc A., aceștia au solicitat respingerea acțiunii civile înaintată de partea vătămată, și anume ce ține de încasarea prejudiciului material, iar ce ține de prejudiciul moral și cheltuielile de judecată au solicitat admiterea

parțială cu încasarea sumei de 1000 lei pentru prejudiciul moral și 840 lei pentru cheltuielile de asistență juridică, ulterior însă, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel partea apărării, prezentând recipisa drept confirmarea achitării pretențiilor părții vătămate, n-a renunțat la cerința privind admiterea parțială a acțiunii civile, astfel Colegiul constată că decizia instanței de apel privind menținerea sentinței, este întemeiată, iar argumentul recurentului în acest sens urmează a fi respins ca neîntemeiat, or, potrivit prevederilor art. 414 alin.(5) Cod de procedură penal, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Mai mult ca atât, odată ce inculpatul a satisfăcut pretențiile părții vătămate indicate în acțiunea civilă, partea vătămată neavând în continuare careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat, în prezenta cauză penală se constată ca fiind soluționată acțiunea civilă, nefiind necesară intervenirea în hotărârile judecătorești pronunțate în sensul casării acestora în această privință.

Cu referire la motivele recursului prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Analizând decizia instanței de apel, în raport cu argumentele recursului privind aplicarea inculpatului a unei pedepse prea aspre, Colegiul penal subliniază că sancțiunea art. 287 alin. (3) Cod penal, prevede pedeapsă cu închisoare de la 3 la 7 ani.

În continuare Colegiul penal constată că, examinarea cauzei și pronunțarea sentinței a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală potrivit prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală respectiv urmează de menționat că potrivit normei citate și anume la alin. 8) *„inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ...”*.

Prin urmare, Colegiul penal menționează, că instanțele ierarhic inferioare, corect au reținut că limita minimă a pedepsei care putea fi aplicată inculpatului este minim 2 ani, iar maximă de 4 ani 8 luni.

În conformitate cu art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Reieșind din prevederile legale menționate, instanța de recurs conchide că inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa în limita minimă prevăzută de legea penală.

Tot la capitolul stabilirii pedepsei inculpatului, recurentul a invocat și faptul că instanța de apel eronat a concluzionat că pedeapsa stabilită inculpatului nu poate fi suspendată condiționat. În acest sens Colegiul penal consideră necesar a reitera că potrivit prevederilor art. 90 Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd în mod obligatoriu în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate, dacă în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Reieșind din textul normei citate, Colegiul penal menționează că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal față de persoana condamnată, în cazul dat față de inculpatul Paic V., constituie o prerogativă a instanței de judecată, dar nu o obligațiune.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului Paic V., pentru infracțiunea comisă, instanța de fond și cea de apel nu a comis erori de drept, pedeapsa aplicată inculpatului este una

corectă, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Cu referire la motivele de recurs invocate de recurent ce ține de faptul că instanța de fond n-a aplicat măsuri de protecție față de copilul minor Paic Emilian născut la 31.08.2006, iar instanța de apel, deși a respins apelul în care a fost invocat acest argument, totodată a dispus aplicarea măsurilor de protecție față de copilul minor, Colegiul penal constată că soluția în cauză nu constituie o eroare de drept care a afectat soluția, or ar fi înrăutățit situația inculpatului, de aceea Colegiul penal consideră că este neîntemeiat argumentul menționat.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Paic Vasile și avocatul Procopciuc Angela în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 iunie 2015, în cauza penală în privința lui Paic Vasile Vasile, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de 18 decembrie 2015.

Președinte

(semnătura)

Ursache Petru

Judecători

(semnătura)

Toma Nadejda

(semnătura)

Nicolaev Ghenadie